Ч. 149 (943) Львів, пятниця 5. липня 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3.)

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

О ратифікацію берестейського мира.

Український посол в Берліні. — Німецько-українська дружба. — Письмо гетьмана до німецького цісаря. — О ратифікованє берестейського договору.

Берлін, 2. липня.

Барон Штайнгайль, котрий приїхав сюди вчера як заступник української републики, щоби з порученя гетьмана Скоропадського перенятя діла посольства, в розмові з заступником „Localanzeiger-a“ говорив про будучі відносини України до Німечини, а також про задачі, які задумує сповнити.

„Що до відносин між обома державами, то гетьман дав мині для сього цілком означений напрям на дорогу. Гетьман і його правительство поставили собі метою добрі відносини, які вже тепер між нашою републикою а німецькою державою мають місце, укріпити і поглубити. Політика України має німецьку орієнтацію і моє співробітництво над її дальшим веденем в тім саме змислі, остане моїм почесним завданем“.

Барон Штайнгайль закінчив розмову, заміткою, що він зараз сьогодня свої удостовірюючі письма як надзвичайний посол і уповновласнений міністер предложить в заграничнім уряді, і що він окрім сього відд вцем письма гетьмана до цісаря, однак ся передача тільки тоді буде могла відбути ся, коли ратифіковані мирові договори між чотирма союзними державами і Україною будуть обміняні. Ся обміна наступить у Відни з цілим успіхом.

Парляментарна більшість а Українці.

Львів, дня 4. липня.

Підчас послідної кабінетової кріси, яку викликали вимушуючі постанови „Польського кола“, Українська Парляментарна Репрезентація піднесла свій рішучий голос і заявила, що вона не може допустити до того, щоби голова австрійського кабінету падав під ударами польських напастників і щоби австрійська політика велась під диктатом Поляків. Се рішуче виступленє У. П. Р. мало сей наслідок, що кабінет з дром Зайдлером на чолі лишив ся при урядованю. Українці доказали, що Поляки мимо несправедливої виборчої ординації до Ради державної не є всім у Австрії і що наша держава може правитись без них, а навіть проти них. Заклики ворожих держав, щоби польські посли розбили парлямент не увінчали би ся успіхами, як би проти них виступили німецькі партії включно з німецькими соціяльними демократами і Українці. Тоді утворила би ся в парляменті сильна більшість, яку розбили би ся всі затії ворогів, щоби повалити Австрію із внутр.

Німці і Українці є без сумніву льояльними елементами, на котрих як твердих підвалинах можна будувати дальшу будучність придунайської держави. Доказ сеї льояльности і пожертвованя дали оба народи підчас теперішної війни. Не було у обох сих народів ні чесько-словацьких банд, не було відказаня ся від присяги на вірність, не було Раранча, Болехова, Мармарош Сиготу, ні протидержавних страйків, не було змагань до розбитя союза осередних держав, ні якоїсь російської, чи антатської орієнтації. В сій страшній війні оба народи напрягали всі свої сили, щоби відбити удари неприятеля і встоятись серед тяжкого лихоліття. В суті річи Німці і Українці є тим чинником, що удержують австрійську державу і з того належало би витягнути всі льогічні послідовности. Державні мужі українські і німецькі, котрим залежить на удержаню Австрії мусять зговорити ся, щоби по перше утворити сильну парляментарну більшість, перевести зміну дотеперішної несправедливої виборчої ординації і утворити сильну власть, яка зуміла би і могла би придавити всі протидержавні замахи із внутр і вні. До сего Українці виявили добру волю. Німецькі сторонництва і правительство раді-би утворити з Українцями парляментарну більшість і ухвалити державні конечности чи буджет чи хоть би буджетову провізорію. Після рішучого виступленя Української Парляментарної Репрезентації і правительство і німецькі партії числять на Українців, як на чотири туза. Українці правдоподібно будуть голосувати і за державними конечностями і за буджетовою провізорією. Вони се і далнійше вже робили в критичних ситуаціях, в яких находила ся наша держава.

Та при тім представники українського народу повинні стеречи ся, щоби не дати себе запоморочити політичними ефектами. Реальна політика не зносить ні почуваня рабства, ні фаєрверкових ефектів. Українці і Німці докладно мусять собі здати справу

Довкола нового кабінету на Україні.

Київ, 1-го липня.

Наш київський кореспондент доносить:

Справа з утворенем нового кабінету ще остаточно не вияснена. — Як я вже писав, творенє кабінету поручено соц.-фед. Дмитрови Маркевичеви, але він відказав ся. Слідуючого дня казало ся, що творенє кабінету передано Миколі Міхновському, а до кабінету мали увійти: Дорошенко, Василенко, Бутенко, Донцов (як міністер заграничних діл), Луценко, Шелухін, Ніковський і Греков (мін. війни).

Вчера стояла справа так, що зміни цілого кабінету не буде, лиш буде зміна в декількох міністерствах. В першій мірі мав би уступити непопулярний міністер торговлі Гутник, а його місце заняв би Рженецький, так само уступили би зненавиджений міністер земельних справ Колокольцев і сам Лизогуб.

На всякий случай видно, що подорож Мумма до Берліна не остала без успіху, а її наглядним вислідом буде українізація правительства.

А тимчасом Київ потапає в сплетнях. Факт, що до сеї пори офіціяльно нічого не оповіщено, дає привід до всяких здогадів, вигадок, комбінацій і сплетень. Говорить ся про все можливе і неможливе і київським фантазіям нема границь. Так отже з одного кінця міста летить сплетня, що „заносить ся на новий переворот“ — у другім куті міста родить ся вістка, що „творенє кабінету поручено славному Трепову“ і так в безконечність. Що до Трепова, ходять по Київі найчудніші чутки. На діл є лиш стільки правди, що Трепов був дійсно один день в Київі, двічи старав ся о принятє у гетьмана, а гетьман мимо того не приняв його.

Під сю пору одно є лише важне: Українські партії мусять використати момент всею своєю силою, мусять найти дорогу до порозуміня з правительством і станути при кермі держави.

Заговір київських чорносотенців.

Київ, 1-го липня.

На днях увязнено в Київі бувшого редактора „Кієвлянина“ Шульґіна і ґенерала Драґомірова під закидом, що вони приготовляли протидержавний замах з наміром утворити на Україні таке правительство, котре би зірвало зносини з Німечиною та стреміло до зєдиненя з Росією. — Провідники замаху мали намір поставити на чолі правительства одного з членів родини Романових, що під сю пору перебуває на Криму. Ґенерал Айхгорн бере діяльну участь в розслідженю того заговору і мав вже з тої причини довгу розмову з гетьманом Скоропадським. — В аферу замішані і галицькі москвофіли

Адміністрація нашої часописі находить ся при улиці Сикстуській ч. 21.

з того, що через голосоване за буджетовою провізорією Українці з державної конечности ухвалюють буджет справді для держави, але посередно також для Поляків, бо з ухваленого буджету користати-муть в першій мірі Поляки, їх адміністрація, судівництво, шкільництво і инші области публичного, державного орґанізму. З ухваленого Українцями буджету самі Українці будуть мати мінімальні користи. В буджетовій провізорії нема позиції на наші середні школи всіх типів, нема позиції на наш університет, висшу технічну школу, торговельну і гірничу академію і взагалі українське шкільництво. Буджетова провізорія навіть в сотній части не відповідає інтересам і правам українського населеня в прирівнаню до вивінуваня Поляків, і то навіть на нашій українській землі. Подібно, як зі шкільництвом стоїть справа також зі всіми иншими областями державного житя.

Українці, голосуючи евентуально за буджетовою провізорією, не наражуючи ся при тім на заміт рабства, зроблять се в тій добрій надії, що се таке їх прикре положене з конечности буде для них послідним. Се мусять зрозуміти німецькі партії і правительство. Українці не відказують ся утворити з Німцями парляментарну більшість, але за те цілком слушно і льоґічно вимагають для себе також слушних і справедливих прав. За сповненем обовязків супроти держави, мусять піти права від сеї держави. Доси діставали Українці місто реальних прав самі лише гарні слова і обіцянки. Поляки репетують, що Українцям приречено утворене коронного краю зі східної Галичини. Однак всіми тими гарними словами і обіцянками народ не може жити. Український народ для свого житя і розвитку мусить мати реальні права. Ті права мусить дістати український народ від австрійської держави. Доперва після одержаня сих прав Українська парляментарна Репрезентація з чистою совістю і чесно буде могла утворити з Німцями сталу парляментарну більшість і підвалину, на якій як на скалі опре ся будучність австрійської держави, а се тим певнійше, що за галицькими Українцями стане цілий український народ в державній Україні. Чи схоче зрозуміти се австрійське правительство і німецький народ в Австрії?

Збіже з України для Відня.

Відень, 3-го липня. — В чорноморській пристани Мелітополь заладовують збіже для Австрії, а саме в першій лінії для Відня. Перший транспорт має містити 500 тисяч пудів.

Італійська офензива в цілім розгарі.

Як згідно подають воєнні справоздавці, Італійці напружують всі сили, щоби осягнути як найбільш замітні успіхи. Офензива їх розпочала ся майже на цілім фронті і то з безперечним успіхом, бо відворот ворога на давний беріг Пяви є важною стратеґічною подією. Наколи-б до того вдало ся Італійцям осягнути другий беріг Пяви, то се моглоб мати дуже відповідальні наслідки. До сеї пори однак війська австрійські не розпочали протидіяльности і обмежують ся до відпираня наступаючого ворога. Бої стають чимраз завзятійші, ширші в розмаху і заслугують на пильну увагу.

Що діеть ся на італійськім фронті.

Відень, 2. липня. Воєнна пресова кватира. Звіт італійського ґенерального штабу з 1. липня:

На рівнині Асіяґо підняли вчера рано війська нашого 13 корпуса наново офензиву. Могутний Коль дель Россо зістав забраний ударом а Коль Дешель був на протяг цілого дня театром твердих боїв. Остаточно слосібність наших військ одоліла упертий опір ворога і острілюване становище остало в наших руках. Коло полудня і вечером предприняв ворог два сильні наступи проти Монте ді Валь Беля, але ворожі маси, скошувані огнем нашої кінноти були примушені нашою піхотою до відвороту. Літаки брали сміливо участь у всіх переходах бою.

Втрати ворога дня 29 і 30 червня є незвичайно високі. Полонено 88 офіцерів і 1935 мужви. — Наші втрати, дякуючи рішучому духови наступів наших військ і знаменитій співучасти кінноти, є легкі.

На прочих останках фронту діяльність боєва за вчерашний день була нормальна. В охресности Зуґно відперто ворожі проби наступів

Німецькі кріси машинові в галузях дерев.

Одна з американських часописий в Парижи оповідає про бій Американців в лісі Бельо, після якого зняла ся страшна стрілянина бомбами. Німці вставили велику скількість машинових крісів в скельні вижолоблення і між гущавину галузя на деревах, та обкидали звідтам Американців безперервним майже огнем. Особливо тяжко було винайти таємничий машиновий кріс, якого становище раз-у-раз змінювало ся. Причиною його загадочної подвижности було ґеніяльне поміщене дротяних мотузків на висоту дерева, на яких кріс машиновий був живо від дерева до дерева перетяганий. Тільки тоді, як жертви ставали дуже тяжкі, повело ся смільчакам його віднайти.

Нові правдоподібности.

В розмові з співробітником „Молви" представник лівиці Саблин заявив:

Слова Троцького на однім з послідних зібрань про те, що при відомих услівях прийде ся прибігти до помочи Німців, дуже характеристичні для часу і мають велике значінє. Не треба скривати, що в самій найблизшій будучности є можливе утворене нового фронту поміж союзниками, ободрюючими Чехословаків і німецькими військами в областях Поволжа. При таких умовах вповні правдоподібно, що совітським властям прийдеть ся підчинити всім домаганям Німечини.

Питане про можливість заявленя Німечиною домагань в переході її військ на територію Поволжа стає таким способом питанем найблизшої будучности.

Більшість членів совіта комісарів дуже збентежена такою можливістю.

З України.

Приєднані до України повіти.

Частини ґуберній, що відходять від російської републики до України, віддало міністерство внутрішних справ під адміністраційну власть ґуберніяльних старостів в такім порядку: повіт акерманський (бесараб. ґуб.) до херсонської ґубернії, повіт хотинський (бесар. ґуб.) до подільської; повіти: річицький, минський і мозирський (минська ґуб.) до тимчасово утвореної поліської ґубернії. До чернихівської ґубернії приділено повіти: гомельський (могилівська ґуб.) та путилівський і рильський (курська ґуб.). До харківської ґуб. приділено слідуючі повіти Курщини: суджанський, грайворонський, білгородський, корочанський і новооскольський.

Розпорядок сей є лиш тимчасовий, поки оконечно не буде розвязане питане про новий, адміністраційний поділ Української Держави.

Українські школи.

Київ. (Ута) Міністерство скликує на 11 липня зїзд ґуберніяльних і повітових комісарів просвіти, представників шкільних округів і представників учительських зборів для розгляду положеня і завдань комісарів державних і приватних особливо укр. шкіл. Для переведеня українізації шкіл міністерство просвіти виготовлює законопроєкт про обовязкове введене українознавства у всіх середних школах на Україні.

Приїзд полонених.

На днях вернуть на Україну полонені з Німечини; з Австрії вже вони вертають. З першим транспортом полонених вертаючих з Німечини їде Українська місія Червоного Хреста. Їх дорога йде через Курськ—Коренево—Бахмач—Київ.

Історичні назви для стацій.

Культурно-просвітна спілка запорожської зелізниці звернула ся до вчених істориків Яворницького і Кащенка з просьбою перемінити всі назви стацій бувшої катеринославської зелізниці на українські, які відповідали-б історичним подіям місць, якими йде шлях запорожської зелізниці. Укр. назви будуть надіслані до міністерства шляхів на затверджене.

Порозуміне з Україною в справах зелізниць.

Відень, 2 липня. Австрійсько-угорська зелізнича конференція осягнула засадниче порозуміне для всіх отвертих питань. Треба особливо замітити, що Україна приступила до ухвал берненської зелізничої конференції.

Розстріл ґен. Рененкампфа.

„Одесскія Новости" з 2 с. м. пишуть: Люди, що приїхали з Таганрога, близькі знакомі ґен. Рененкампфа передають подробиці про смерть того великого войовника.

Увільнений на суді ґен. Рененкампф поселив ся з родиною в Таганрозі. Большевики, довідавши ся про те, явились в його помешканю, веліли йому зробити завіщане, вивели на улицю і на очах публики застрілили його. Хотіли теж учинити самосуд над його жінкою, та вона спаслась утечею.

Ґен. Рененкампф, що здобув собі славу в безславній японсько-російській війні, зістав видалений з російської армії з приводу тяжкої невдачі на північно західному фронті. — Слідство ведене ґен. Барановим доказало його велику провину. Ґен. Рененкампф побував часть в Одесі, де мав доньку віддану за поліцмайстра Доліво-Добровольського.

Рененкампф був з роду Німцем, і щойно після вибуху війни приняв православє. Його імя часто згадувалось в перших днях війни. По великій невдачі під Красним—Бусконом в 1914 р. „взяла його до неволі з цілим штабом" редакція бувшого „Dziennika polsk.".

Визов Поляків.

Обітницю д-ра Зайдлера Українцям, що він перед кінцем липня внесе до парляменту проєкт закона про утворене осібного коронного краю зі східної Галичини і Буковини, називає краківський „Czas", підбурюванем „Rusinów". Через сю обітницю „підбурює" д-р Зайдлер і так ніколи до умірковaних політичних метод не здібних Rusinów і відбирає їм решту поміркованя і реалізму. Будить в них мильну надію якогось знасилуваня Поляків і дає сильний ґрунт їх химерному кличеви „За Сян". Сей злочин підбурюваня поповняє д-р Зайдлер власне в тій хвилі, коли Поляки в своїх плянах, резолюціях, промовах і статях виявляють безустанно охоту надати Українцям народну автономію, як сего вимагає польська політична рація і добро монархії.

Полемізувати з „Czas-ом" не будемо.

Польських плянів і польської політичної рації на Українських землях український народ ніколи не признавав і не признасть, тому й з погордою прийме вістку про „великодушні" наміри Поляків дати Українцям на їх власній землі автономію.

Гр. Чернїн у цїсаря.

Відень, 2. червня.

О вчерашнім послуханю ґр. Чернїна у цїсаря ходять чутки, що ґр. Чернїн сам зголосив ся до авдиенції на якій мало говорило ся про полїтичні справи, а більше про вияснене особистих відносин б. мінїстра до цїсаря. Ґр. Чернїн конферував вчера також з ґр. Буряном і д-ром Зайдлером.

В нїмецького парляменту.

Берлїн, 3-го червня. Підчас дебати над третим читанем буджету візвав соціялїстичний посол Шайдеман правительство до уступленя, як-що воно не знайде у найвисших військових властий зрозуміня, що війну не можна покінчити військовою побідою, а лише на підставі порозуміня. — На се дістав він відповідь від віцеканцлера Пайера, що правительство установлене є на се, щоби служити вітчинї, воно мусить стояти на становищи і не може піти за першою лїпшою радою та скинути зі себе відвічальність за судьбу держави. Чи соціялїсти хочуть спробувати робити зовнїшну полїтику понад голови найвисшого воєнного начальника? Така полїтика їм не поведеть ся.

Проти Шайдемана виступив також остро консервативний посол ґр. Вестарп.

Парлямент. опозиція.

Відень, 3. червня.

Щораз-то яркійше зазначує ся Парляментарна опозиція Поляків і Чехів. Президент мінїстрів мав запросити до себе на конференцію предсїдателя Польського кола дра Тертіля. Однак др. Тертіль не хотів піти до дра Зайдлера, а попросив його, щоби він уділив свої поясненя на письмі. Таке письмо дійсно мало надійти. В нїм президент мінїстрів застерігає ся проти заміту подвійної гри і запевняє, що в справі поділу Галичини він не переговорював з нїким з Українців. Комісія парляментарна польського кола радила довго над ситуацією. В нарадах брали участь мінїстер Твардовський і посол в Софії ґр. Адам Твардовський. Наради були строго довірочні. — Польські полїтики вели також наради з князем Любомірським, що приїхав був з Варшави.

В справі візваня коаліції, щоби Поляки голосували проти буджету і державних конечностий заявляють „Pol. Nachrichten“, що Поляки завсїгди руководили ся добром держави і підчас війни вели полїтику незалежно від підшептів коаліції.

Чеські соціялїсти мають намір домагати ся поставленя кабінету в стан обжалованя за адмінїстраційний подїл Чех, через що мало нарушити ся конституцію. Ухвалено також внесене в справі апровізації і в справі вмішуваня ся осередних держав у внутрішні відносини Фінляндії, Криму і України. Чеський союз запротестував як найострійше проти полїтичного переслїдуваня, а головно проти завішеня чеських часописий і інтернованя невигідних полїтиків.

Польська і чеська опозиція не на жарти забирає ся до поставленя австрійського парляменту в скрутне положене. При сїм запевняють Поляки і Чехи, що вони се роблять з власних мотивів і що не має на них впливу полїтична офензива антанти.

НОВИНКИ.

— Державна підмога для воєнних сиріт. З „Українського Епархіяльного Комітету опіки над воєнними сиротами“ у Львові повідомляють: Державну підмогу для воєнних сиріт за I. кв 1918 р. признану ц. к. Намісництвом рескриптом з 17. мая с. р. розсилаємо сего тижня на адреси всїх тих парохіяльних Урядів львівської Архіепархії, котрі предложили нам в своїм часї виказн сиріт. Хто до 10. липня не одержить гроший, то се буде знаком, що або не предложив нам виказу сиріт своєї парохії, або прислав з неточними даними так, що Намісництво його не узглядниле. Викази за II. кв. с. р. находять ся вже в Мінїстерстві. Є на жаль богато таких парохій, з котрих не дістали ми дотепер нїяких виказів, особливо із східної части Архіепархії, длятого просимо дотичних ОО. Душпастирів, щоби зволили зладити спис дїтий, потребуючих помочи і прислали нам до кінця липня в цїли предложеня їх до державної підмоги на III. квартал. Пригадуємо, що до державної підмоги через наші руки є управнені тільки сироти, або півсироти понизше 14 року житя:

а) по особах, засуджених в часї війни на смерть і страчених, або по особах замордованих жовнїрами,

б) дїти по особах, померших на пошестні недуги,

в) дїти тих осіб, що в часї війни десь пропали,

г) дїти, котрі осиротїли вправдї ще перед війною, однак підчас війни так зубожіли, що є здані на ласку публичної добродійности.

В виказах треба подати докладно вік дитини, імена обоїх родичів, де перебувають зглядно коли і на яку померли недугу, і їх маєтковий стан; недокладні викази Намісництво відкидає. Дуже просимо держати ся точно повисших вказівок і не жадати від нас окремих пояснень, бо ми не є в силї всїм поодиноко відповідати. Викази треба адресувати до бюра нашого Комітету (Львів, вул. Домінїканська ч. 11), а не до Консисторії, або на приватні адреси, бо се утруднює тільки діловодство.

— Історичний архів Полтавщини. При музею Полтавської Ґуберніяльної Народньої Управи засновано „Історичний Архів Полтавщини“, завдане якого є збиране, опис і вивчане всїх історичних документів, що мають відношене до історії краю.

В останній час, як уже зробилось відомим, знищено було дуже богато (почасти пограбовано, почасти спалено, а дещо так знищено) як громадських так і приватних архівів та історичних колекцій, що мають величезне наукове значінє не тільки для історії Полтавщини, а навіть і всієї України.

Через те задля вратуваня того, що не знищено ще, Ґуберніяльна Народня Управа звертаєть ся до ріжних урядових інстітуцій, громадських і полїтичних орґанїзацій, а також і до приватних осіб за допомогою по збираню та придбаню, як цїлих архівів так окремих історичних документів і рукописий.

При архіві є відділ, де збирають ся і систематизують ся всї документи — писані та друковані, листи, листки, постанови і протоколи, як урядових так і ріжних громадських і полїтичних орґанїзацій, періодичні та неперіодичні видання, що мають відношене до революційно-національного руху на Полтавщинї за останні роки.

— Страйк друкарів в Київі. „Робітнича ґазета“ з дня 29. червня доносить, що друкарські складачі застрайкували, в наслїдок того вийшли лиш: „Робітнича ґазета“, „Відродження“ та жидівська „Фолькс-цайтунґ“. Спілка власників друкарень звернулась до правлїня професійної спілки друкарських робітників з заявою, що вона уважає оголошене страйку безосновним і предкладає передати справу в мировий суд. — Складачі домагають ся підвишки цїнника.

— Смерть ґен. Федоровського. Пишуть з Елисаветграду, що на Зелені свята помер там відомий діяч ґенерал Федоровський, котрий орґанїсував перші вистави укр. аматорів, де почали грати Кропивницький, Карпенко-Карий та иньші. Він утворив товариство грамотности та ремісничо-грамотну школу, які і доси істнують.

— Не перевели ся. Нам попав ся в руки ось такий документ: Українська громада Королевої руської, повіт Грибів виставила свідоцтво убожества й приналежности для Евфрозини Маркевич (ч. 214) в польській мові. Під свідоцтвом читаємо: Stwierdzam w całej osnowie, dnia 15. maja 1918, Jan Russyniak, paroch. З боку печатка: „Парохіяльный Урядъ въ Королевѣ русской“. Поґратулювати парохови громади, а громаді пароха!

— Чи діждатись виселенцям гроший за худобу? На зазив п. комісара д-ра Осипа Білинського вислали виселенцї з Ґмінду посвідки за забрані корови, за які до тепер не можуть одержати тої мізерної належитости. І так Агафія Сліпа з Заздрости коло Струсова ще в марті вислала таку посвідку до управи бараків, а управа не журить ся виплатою. Таких примірів можна би навести більше, але може сей один вистарчить, щоби пригадати п. Білинському незавидну долю бідних виселенців та спонукати його подбати про виплату за їх худобу. А може п. посол д-р Колесса заняв би ся тою справою, щоби скорше діждатись полагоди?

— Продовжене посольських мандатів. На заповідженій конференції клюбових старшин буде порушена справа продовженя о один рік посольських мандатів, які вигасають з д. 31. грудня с. р.

— З тов. „Просвіта“. Заряд бібліотеки тов. „Просвіта“ подає отсим до публичної відомости, що згадана бібліотека буде замкнена в місяцях липни і серпни.

— Продовжене реченця 8-ої воєнної позички. З зглядну на незвичайне оживлене, яке виявилось в послїдних днях перед реченцем замкненя підписки на 8-му воєнну позичку, мінїстер скарбу дозволив продовжити реченець підписки до середи 17. липня 1918 р. до год. 12. в полудне. Після сего реченця підойме уряд щадничих кас всї суми від стоваришень, фундацій, збірних підписів і підписів на підставі обезпечень в воєнній позичцї.

— До пізнаня нашої буваль-щини. Просвітня комісія київського укр. університету відчинила з д. 1 липня с. р. курси для підготовки провідників історичних екскурсій.

Викладати-муть ся: 1) Історія Київа: а) доісторичного, б) княжих часів, в) козацької доби. 2) Історія укр. мистецтва. 3) Іконоґрафія. 4) Українська палеоґрафія. 5) Київські музеї та книгозбірнї. 6) Історичні околицї Київа. 7) Методика екскурсій. 8) Історія освіти на Українї і т. п.

Буде влаштовано цикли екскурсій по м. Київу та околицям під проводом знавців.

Лекторами запрохані: проф. Павлуцький, В. К. Прокопович, В. О. Козловська, Т. Л. Еріст, Біляшевський, А. Ф. Грабар; виклади вечірні, в авдіторіях унів. Володимира, платня за курс 15 карб., з членів просв. комісії 10 карб.

ПОМЕРЛИ.

Александра Бучацька,

ур. в 1842 роцї, вдова по бл. п. Володимирі Бучацькім ц, к. раднику двора в Віднї, упокоїла ся в Дрогобичі дня 28. червня с. р. Бл. п. Покійна була Полькою, але віддана за Українця мала нагоду пізнати тяжкі відносини, серед яких приходить ся жити Українцям в Галичинї. Часто говорила: „Mój mąż byłby został prezydentem Senatu, jeśli nie byłby Rusinem, bo dlatego że był Rusinem, robiono mu trudności!“ Посагу — як казала — мужови не внесла, а все уважала, що маєток, який має від мужа належить до Українців, бо її муж був Українцем, сином священика. Умираючи без наслїдників і родини записала свій маєток, що виносить около 50.000 корон, Українському Педаґоґічному Товариству у Львові, щоб воно утворило дві стипендії імени бл. п. Володимира Бучацького для незасібних сиріт по українських священиках. „Dostałam od Rusinów i Rusinom zwracam“. Вічна память Добродійцї сиріт! 185

ОПОВІСТКИ.

Пятниця, дня 5-го липня 1918.

Нині: 5-го липня: гр.-кат.: Евсевія, римо-кат.: Фільомени.

Завтра: 6-го липня: гр.-кат.: Агрипіни, римо-кат.: Ісая.

До послідних подій в Київі. Фотографічні знимки жовнярів розоруженої Німцями „синьої дивізії“ можна набути в обох укр. книгарнях у Львові.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Адвокат і оборонець

- - Др Роман Перфецький - -

веде адвокацьку канцелярію

Львів, ул. Сикстуська ч. 43. б.

Др Стефан Брикович

відкрив адвокатську канцелярію

в Тернополи 16—30

Лікар

Др В. Янович

корнує і ординує в Станиславові дім п. Хованця коло почти. 137 8—15

ОГОЛОШЕНЯ.

Возьного

прийме сейчас „Краєвий Союз господарських спілок“ у Львові, ул. Зіморовича ч. 20. — Платня після умови. — Зголошеня особисті, по можности з рекомендаціями.

Емерит-правник

знайде пілоденне занятє в „Краєвім Союзі господарських спілок“ у Львові, ул. Зіморовича ч. 20, яко правничий референт. — Просить ся о письменні зголошеня до Дирекції Союза. — Платня після умови.

Конкурс

Інспектора повітових комісіонерів викупна збіжа, пашї і бараболь прийме „Краєвий Союз господарських спілок“ у Львові, ул. Зіморовича ч. 20. — Вимагає ся знаня комісіонерських функцій в однім з трьох відділів. — Платня 500·— корон місячно і дієти в часї подорожі. — Зголошеня по можности устні від години 10—12 в бюрах Союза. — Посада сейчас до обняття.

Краєвий Союз госп.-торг. Спілок

зар. стовар. з обмеж. порукою у Львові

Торговельний Синдикат Товариства „Сільський Господар“. 195 1—3

Управитель школи приневолений із-за цілковитого знищеня села і шкільного будинку старатись о перенесенє, просить Вп. Товаришів о вказанє відповідної вільної посади о догідних місцевих і комунікаційних успіхах, — Андрій Яворський, Жуків, п. Бережани. 189

„Сільський Господар“

комунікує:

Звертаємо увагу рільникам, які бажають скористати з акції достави рільничих знарядів та машин за державними субвенціями, що кождий з рільників обовязаний внести для свойого господарства окреме подане, якого формуляр може одержати у своїй Філії зглядно в головній управі товариства у Львові. Кожде подане обнимає індивідуальні дані про господарство петента і дані про воєнні шкоди, які стверджує п. к. Староство. Тому то подання зношені петентами без ужитя формуляра, є часто неповні, невідповідаючі постановам рескрипту і як такі мусять бути звертані петентам до доповненя. Часто надходять рівнож подання збірні кількох селян з одної громади. В першім і другім випадку подання, невідповідні під зглядом формальним і мериторичним, спричинюють в наслідок зворотів і справлення похибок опізнення в акції достави мертвого рільничого інвентаря.

В береженю власних інтересів просимо П. Т. наших хліборобів, щоби, стараючи ся о доставу мертвого інвентаря за субвенціями, послугували ся виключно взірцями подань, виданими Краєвим господарським Товариством „Сільський Господар“ у Львові, взірці сї точно після рубрик виповняли і старали ся о заопініоване кождого подання через п. к. Староство.

Близше поучене про акцію найдуть П. Т. Хлібороби уміщене на кождім поданю.

Тут звертаємо увагу, що подання о доставу рільничих знарядів та машин до загальної вартости 1000 корон і при жаданю 33 проц. опусту полагоджує місцева Філія і господарська Спілка зглядно Краєвий Союз господарських Спілок у Львові, пересилаючи підписаному Товариству зреалізоване подане враз з фактурою виданих знарядів, а подання о доставу рільничих знарядів і машин, перевисшаючих вартість 1000 корон, пересилає Філія прямо підписаному Товариству, яке, заопініовавши, предкладає до децизії Краєвій Централі для господарської відбудови Галичини. 186

Краєве Товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові.

Канцелярія адвоката

Ів. Сас Комарницького

радника двора

у Львові, вулиця Словацького ч. 6.

провадить процеси регабілітаційні невинно засуджених через військові суди, та процеса о відшкодоване за неповинні засуди. Інтервенює в дотичних Централях в справах о безворотні субвенції на відбудову знищених війною господарств, (будинки, знаряди домашні, інвентар і т. п.) виробляє воєнні позички, провадить справи о чинитьби воєнні, справи причинкові у всіх трох інстанціях, підмоги для осіб і родин по цивільних ранених і убитих підчас війни та взагалі приймає всякі инші справи, входячі в обсяг права.

2—12 146

На головнім двірци

дня 1-го липня о 5 годині по полудни або згубив я, або скрадено мені портфель з готівкою і паперами, в першім случаю знахідникови 10 проц. від готівки і чеку почтового за знайдене; в другім случаю прошу о зворот чеку і решти. — О. Олександер Ґоцький, Двірці, п. Мости великі 2—2 192

Конкурс.

З причини занятя будинку Товариства „Руська Бурса“ в Стрию військом і з причини утрати цілого інвентаря, Товариство не може приступити до отвореня інтернату; та за те хоче прийти 30 бідним ученикам тутешної ґімназії — передовсім з низших кляс — з грошевою підмогою у формі стипендій по 30—40 корон місячно, в чім є 5 стипендій для відзначаючих ся учеників з фонду бл. п. Стефана Дубравського.

О сї підмоги можуть старати ся ученики, котрих батьки зглядно опікуни є членами Товариства, і які згодять ся, аби Виділ Товариства мав право контролї над їх приміщенєм, поведенєм, поступом в науці в часї шкільного року і т. д., причім Виділ застерігає собі право кождого часу підмогу сю відібрати, — коли ученик окаже ся того негідним.

Подання, до котрих належить долучити послідне шкільне свідоцтво і свідоцтво убожества, потверджене урядом громадським і парохіяльним, належить вносити найдальше до кінця липня с. р. на руки п. Радника Суду Остапа Весоловського.

За Виділ:

М. Левандовський, голова. (2—2 174)

Ліцитації коний.

Коні здібні до полевих і лісових робіт є до набутя в дорозі публичної ліцитації. Купуючі мусять бути заосмотрені в леґітимації, видані через староства взглядно команди районові. Гандлярі і тихже посередники виключені.

Ліцитації відбудуть ся:

1) В шпиталях для коний:

Ярослав (Annakaserne)	7 липня	1918
Судова вишня	3 „	„
Черлянє коло Городка	2 „	„
Ряшів, касарні кав. Глубока	5 „	„
Максимовичі коло Самбора	10 „	„

K. u. k. Inspizierender der Pferdeergänzung des Militärkommandos Przemyśl. 2—3

Пошукуєсь панни до писаня на машині за доброю заплатою. Зголоситись під „Машина“ до Адм. Укр. Слова, Львів вулиця Сикстуська ч. 21.

Курси приготованя до іспитів в Коломиї: 1) до семинарійної матури, 2) вступних іспитів на поодинокі роки учит. семинарій. 3) іспитів з укінченої виділової школи і до поодиноких кляс, 4) вступних іспитів до торговельних і промислових шкіл — уладжуєсь для сих учеників і учениць, що потерпіли із-за війни, стратили літа науки та бажають за рік переробити матеріял з двох кляс (спосібні і дуже пильні навіть більше). В місци є дешева (укр.) кухня, де ученики (ці) одержують за низьку оплату обід, а бідні безплатно. — Можна числити також на приміщене в бурсах. — Зголошеня приймає і подає пояснення (на відповідь прислати марку) Василь Витвицький в Коломиї, ул. Українська число 11. (2—3 179)

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

У Львові:		В краю і державі:	За границею:	
На рік	44·— К.	56·— К.	На Україні	56 карб.
„ півроку	22·— „	28·—	В Німечині	56 мар.
„ чвертьроку	12·— „	15·— „	В инших державах	84 фр.
„ місяць	4·— „	5·— „		

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К.; в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.

Видає і відвічає за ред. Др Сидір Голубович. Друкарня Артура Ґольдмана, Львів Сикстуська 19.